

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Sectio quinta. vtrum humana Christi voluntas semper fuerit impleta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

v.g. vt in re ipsa exequendam, fugiebat autem illā, non absolute vt exequendam, sed solum precise consideratā vt incommodatā naturā, qui actus erat solum inefficax, & minimē contrarius priori.

Obiectio.

Dices: Hi actus, *volō & nōlem*, quamvis non sint simpliciter contrarij, tamen, vt versantur circa idē materiale obiectum, sunt aliquo modo repugnantes, & vnus potest alium saltem ex parte impedire seu retardare, ergo fuit in Christo saltē aliqualis repugnancia actuum seu voluntatum. Respondetur, propriē nullam fuisse, huiusmodi enim actus tunc habent illum modum repugnantie, quando alter eorum est præter rationem & deliberationem voluntatis, quando vero ipsemet actus inefficax, est ab ipsamet voluntate præordinatus & deliberatus, non potest ipsamet voluntatem retardare vel impedire, ex cuius deliberato consensu oritur, vt in similitudinem est supra q. 15. de actibus appetitus disputando: præsertim, quia cum omnes isti actus essent ex diuina ordinatione, vt dictum est, & omnes essent honestissimi, nulla inter eos poterat esse propria contrarietas, aut repugnancia.

Responsio.

SECTIO V.

Utrum humana Christi voluntas semper fuerit impleta.

Hoc dubium supra huc remisimus quæst. 13. art. 4. quoniam eius resolutio ex ijs, quæ hic dicta sunt de actu efficaci & inefficaci voluntatis Christi, pendebat.

Dicendum est enim primo, quidquid Christus Dominus sua humana voluntate absolute, & efficaciter voluit, effectum esse: atque hoc sensu Christi voluntatem semper fuisse impletam. Est res certa, & colligitur ex supra citatis Concilijs, & Patribus, præsertim ex August. quæst. 77. noui Testamenti, & Gregor. lib. 19. Moral. cap. 14. & constat etiam ex dictis supra de potentia animæ Christi quæst. 13. pertinuit enim hæc potestas ad Christi Domini perfectionem: cum enim voluntas humana Christi esset voluntas Dei, debuit semper impleri. Et confirmatur primo, nam illa voluntas in suo efficaci actu semper erat conformis voluntati beneplaciti Dei; ergo sicut hæc semper impletur, ita & illa. Confirmatur secundo, quia Christi anima præseiebat omnia futura; ergo non poterat efficaciter velle, nisi quod sciebat reuera futurum esse. Denique Christus nihil, nisi prudentissimè, & honestissime voluit; ergo tantum efficaciter voluit, quod perficere potuit.

August. Gregor.

Sed dicunt aliqui, hoc esse verum in his, quæ volebat per se ipsum implenda, non verò in his, quæ voluit fieri per alios, quod sentit Caiet. supra q. 13. art. 4. fundatur in D. Thoma ibi. Sed conclusio posita simpliciter vera est, neque absolute oportet aliquā exceptionem facere, vt rationes factæ probant: nā, licet vltima solum procedat de his, quæ per se ipsum erat facturum, aliæ tamē generaliter procedunt. Fuit enim impossibile, vel saltem fuisset imprudens, & otiosum velle efficaciter ab alio fieri, quod ipse sciebat efficiendū non fuisse: alias pari ratione posset velle efficaciter, aliquos saluari, quos sciebat non esse saluandos, & similia, quomodo autem ille locus D. Thomæ & Caietani exponendus sit, statim dicam.

Obiectio 1. Caietani. Responsio.

Aduertenda enim est differentia, quæ in hac efficacia est inter voluntatem humanam & diuinam Christi: nam voluntas diuina per se, & virtute propria potens est ad perficienda omnia, quæ absolute vult, siue velit per se, siue per alios illa efficere, quia est omnipotens, & ita propria virtute potest, vel facere, quæ per se ipsam vult fieri, vel immutare aliorum voluntates, per quos aliquid fieri decreuit, vel denique vt quibus voluerit instrumentis ad ea perficienda, quæ efficaciter vult. At vero humana volun-

Fr. Suarez. Tom 1.

tas Christi per se non est ita potens, semper autem impletur, vel ex perfecto & prudenti modo volendi, scilicet, quia semper est conformis diuinæ voluntati; vel quia participat aliquo modo omnipotentiam Dei, tanquam instrumentum Diuinitatis.

Obiectio 2.

Dices, ergo non magis absoluta voluntas Christi semper impletur, quam voluntas Beatorum, quæ etiam est conformis diuinæ voluntati & ideo, si aliquid vult efficaciter, infallibiliter fit, quia illud idē vult Deus voluntate beneplaciti: quo modo dixit Ansel. lib. de Similitudinib. cap. 52. quemlibet Beatorum possit transferre montem ab vno loco in alium, si efficaciter velit, & c. 68. dicit posse facere, quidquid vult, quoniam ipsum omnipotentē, inquit, sua voluntati concordantem habet. Respondetur, esse quidē inter Christum & alios Beatos quandam proportionalem æqualitatem, seu similitudinem potius: non tamen est inter eos æqualitas simpliciter. Primo quidem, quia omnis Dei voluntas beneplaciti, soli animæ Christi semper nota, & ideo simpliciter nunquam nititur contra hanc Dei voluntatem: at vero alij Beati non semper agnoscunt, quid Deus absolute velit fieri, & ideo interdum, quantum in ipsis est, cupiunt & intendūt aliquid fieri, quod reuera Deus non vult voluntate beneplaciti, vt de angelis Beatis colligitur ex Daniel. 10. tum etiam, quia voluntas Christi est organum Diuinitatis ad exequenda opera mirabilia, quod non habet voluntas aliorum Beatorum, & ideo multa potest voluntas Christi absolute, & efficaciter velle per se ipsam efficere, quæ alij Beati non possunt.

Ansel.

Responsio.

Dan. 10.

Dico secundo, Voluntas seu desiderium inefficax Christi, non semper habuit effectum, seu impletum fuit. Hoc etiam certum est ex Matt. 26. *Transiit a me calix iste*, & Matth. 9. & Marc. 7. vbi voluit latere, & non potuit. Et ratio ex ipsis terminis constat, quia, si actus est inefficax, non est, cur semper habeat effectum: imo tunc tantum per huiusmodi actum Christus aliquid volebat, quando simpliciter volebat illud fieri, sed potius contrarium.

Matth. 26.

Matth. 9.

Marc. 7.

Sed occurrit hoc loco difficultas ex Agath. Pap. in epist. decret. quæ refertur in VI. Synod. act. 4. vbi differentiam constituit inter humanam & diuinam Christi voluntatem, quia humana aliquid interdū voluit, quod nō fuit factum, vt patet in citatis locis Matt. 9. & Marc. 7. at vero diuina nihil vult, quod omnino non fiat, quam etiam indicat Damasc. lib. 3. c. 14. post medium. Quæ differentia nulla esse videtur, si sermo sit de voluntate inefficaci: quia sicut in humana voluntate hæc nō semper impletur, ita nec in diuina, quia voluntas signi vel antecedens Dei, non semper habet effectum; videtur ergo constitui hæc differentia in actu efficaci voluntatis: vnde fit ex sententia Agath. aliquando humanam voluntatem Christi efficacem non esse impletam. Hæc difficultas videtur mouisse Caietanum supra quæst. 13. art. 4. vt diceret, aliquando nō fuisse impletam voluntatem efficacem Christi, quando erat de rebus efficiendis per alios. Sed non est intelligendum de voluntate efficaci simpliciter, per quam, omnibus prefatis, aliquis absolute vult aliquid ab alijs fieri: nam hic actus in Christo esse non potuit circa effectum, quam sciebat non esse efficiendū, vt supra latè probatum est.

Obiectio 3.

Agath. Pap.

VI. Synod.

Caiet.

Intelligi ergo debet de voluntate aliquo modo efficaci, scilicet, quantum erat ex potestate, & viribus naturalibus humanitatis: potuit enim Christus per voluntatem humanam, quantum in se erat, desiderare, vt aliquid fieret, & omnia media existentia in sua potestate naturali adhibere, vt id cōsequeretur, & nihilominus id non fieri, quia vires humanæ voluntatis ad id non sufficiebant. Et hoc fortasse modo voluit Christus latere, & non potuit, quia quidquid per voluntatem humanā vt sic facere poterat, vt lateret, id præstitit, & tamen id assequi non

Responsio.

Fff

potuit.

Auguſt.

Damaſc.

potuit. Et in hunc fortasse sensum dixit Aug. dicta q. 77. noui testamenti, non simpliciter voluisse Christum latere, sed voluisse, ne aliud manifestarent, quod tamē dicit fuisse factum, quamuis effectus intentus, scilicet, ipsum latere, obtentus non fuerit. Clarius Damasc. lib. 3. de fide, c. 17. dicit, voluntatem humanam Christi fuisse per vnionem deificam, non tamen amisisse suam naturalem motum seu actionem. Et subdit. Quo factum est, ut, cum sui conspectum subduceret vellet, per se id non potuerit, quod, minus Deo Verbo perspicuum hoc fieri placuisset, in se inesse voluntatis humana imbecillitate. Et hoc sensu clara est differentia inter voluntatem diuinam & humanam, quia voluntas diuina, quidquid ex parte sua efficaciter vult, applicando omnia media, quæ per se & suis viribus efficere potest, ineffabiliter fit, siue per se, siue per alios, illud fit efficiendum: at vero voluntas humana, per se non habet hanc vim, præsertim in iis, B quæ pendunt ex aliorum voluntatibus, quas ipsa per se, & suis naturalibus viribus efficaciter mouere non potest. Alia differentia constitui posset, quia in voluntate humana reperitur proprius & formalis actus imperfectus seu inefficax, ratione cuius dicitur talis voluntas non semper impleri: in voluntate autem diuina non reperitur huiusmodi actus proprius, & formaliter, sed tantum metaphoricè. Sed hæc differentia, & incerta est, & ad illam examinandam & declarandam oporteret multa repetere ex iis, quæ de voluntate diuina traduntur i. p. q. 19. & ideo illam omitto, non est enim præſenti loco necessaria.

Q V Æ S T I O XIX.

De pertinentibus ad vnitatem Christi quantum ad operationem, in quatuor articulos diuisa.

Einde considerandum est, de vnitatem operationis Christi.

Et circa hoc quarantur quatuor.

Primo, vtrum in Christo sit vna operatio diuinitatis & humanitatis, vel plures.

Secundo, vtrum in Christo sint plures operationes secundum humanam naturam.

Tertio, vtrum Christus secundum humanam operationem aliquid sibi meruerit.

Quarto, vtrum per eam aliquid meruerit nobis.

Hoc modo proponendus est titulus huius questionis, quamquam communiter habeatur de pertinentibus ad virtutē Christi. D. n. Tho. in his questionibus non agit de virtute, sed de vnitatem, vt euidenter constat ex q. 17. in capite questionis, vbi ordinem harum questionum distinctè explicat.

ARTICVLVS I.

Vtrum in Christo sit vna tantum operatio diuinitatis & humanitatis.

120.

Inf. q. 25.

c. 2.

c. 3. d. 10.

q. 1. a. 1. q. 3.

12. c. d. 18.

a. 1. c. 4.

cont. c. 36.

c. 36. q. 1.

2. c. 6. c. 1.

vno a. 1.

16 c. a. 5.

c. opusc. 3.

c. 219. c. 2.

c. medietatem

c. a. q. 13. ar.

sic. 2. c. 31.

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod in Christo sit vna tantum operatio diuinitatis & humanitatis. Dicit enim Dion. * in 2. c. de Di. no. Discreta autem est benignissima circa nos Dei operatio per hoc, quod secundum nos ex nobis integ. ē, verèq. humanatum est Verbum, quod est supra substantiam, & operari & pati quæcunque humana eius diuinaque operationi congruunt. Vbi vnam operationem nominat humanam & diuinam, quæ in Græco dicitur Theandrica, id est, Deiuius. Videtur igitur esse vna operatio composita in Christo.

2. Præterea, Principalis agentis & instrumenti est vna inter finem sola operatio. Sed humana natura in Christo fuit instrumentum diuina, vt supra dictum est. * Ergo eadem est diuina & humane nature in Christo operatio.

3. Præterea, Cum in Christo sint de natura in vna hypostasi vel persona, necessarium est vnum & idem esse, quod pertinet ad hypostasim vel personam. Sed operatio pertinet ad hypostasim vel personam, nihil enim operatur, nisi suppositum subsistens: vnde secundum Philosophum actus sunt singularem. * Ergo in Christo est vna & eadem operatio diuinitatis & humanitatis.

4. Præterea, Sicut esse est hypostasi subsistens, ita etiam operari. Sed propter vnitatem hypostasis est in Christo vnum esse, vt supra dictum est. * Ergo etiam propter eandem vnitatem, est in Christo vna operatio.

5. Præterea, Vbi est vnum operatum, ibi est vna operatio. Sed idem operatum erat diuinitatis & humanitatis: sicut sanatio leprosi, vel suscitatio mortui. Ergo videtur, quod in Christo sit vna tantum operatio diuinitatis & humanitatis.

Sed contra est, quod Ambros. * distinet. 2. lib. ad Gratianum Imperatorem. Quemadmodum eadem operatio diuersa est potestatis, nunquid sic potest minor, quemadmodum maior, operari, aut vna operatio potest esse, vbi diuersa sunt substantia est?

Respondetur dicendum, quod supra * dicti heretici, qui posuerunt in Christo vnam voluntatem, posuerunt etiam in Christo vnam operationem. Et, vt coram opinio erronea melius intelligatur, considerandum est, quod vbi sunt plura agentia ordinata, inferius mouetur à superiori: sicut in homine corpus mouetur ab anima, & inferiores vires à ratione. Sic igitur actiones & motus inferioris principij sunt magis operata quadam, quam operationes, id autem, quod pertinet ad supremum principium, est proprie operatio. Puta, si dicamus in homine, quod ambulare, quod est pedum, & palpare, quod est manuum, sunt quadam hominis operata, quorum vnum operatur anima per pedes, aliud per manus. Et quia est eadem anima operans per vtrumque, ex parte ipsius operantis, quod est primum principium mouens, est vna & indifferens operatio: ex parte autem ipsorum operatorum differentia inuenitur. Sicut autem in homine puro corpus mouetur ab anima, & appetitus sensitiuus à rationali, ita in Domino Iesu Christo humana natura mouebatur & regebatur à diuina. Et ideo dicebant, quod eadem est operatio & indifferens ex parte ipsius diuinitatis operantis: sunt tamen diuersa operata, in quantum, scilicet, diuinitas Christi aliter agebat per seipsum, sicut quod portabat omnia vero virtutis sue: aliud autem per humanam naturam, sicut quod corporaliter ambulabat. Vnde in VI. * Syn. inducitur verba Seueri heretici, sic dicentis, Ea, quæ aguntur & operantur ab vno Christo, multum differunt. Quod enim sunt Deo decibilia, quadam humana: veluti corporaliter vadere super terram, profecto humanum est: cruribus vero rextis, & ambulare super terram penitus non valentibus, sanum gressum donare, Deo decibile est. Sed vnus, scilicet, incarnatus verbum, hoc & illud operatus est: & nequaquam hoc quidem brutius, hoc vero huius est natura: neq. eod. quod diuersa sunt operamenta, ideo duas operatrices naturas atq. formas in se determinamus. Sed in hoc decipiebantur, quia actio eius, quod mouetur ab altero, est duplex. Vna quidem, quam habet secundum propriam formam, alia autem, quam habet, secundum quod mouetur ab alio. Sicut securis operatio secundum propriam formam, est incisio: secundum autem quod mouetur ab artifice, operatio eius est facere scammum. Operatio igitur, quæ est alicuius secundum suam formam, est propria eius: nec pertinet ad mouentem, nisi secundum quod virtus huiusmodi re ad suam operationem. Sicut calefacere est propria operatio ignis, non autem fabri, nisi quatenus virtus igne ad calefaciendum ferrum. Sed illa operatio, quæ est re ipsam secundum quod mouetur ab alio, non est alia præter operationem mouentis ipsi: sicut facere scammum, non est seorsum operatio securis ab operatione artificis, sed securis parit-